

Ajankohtainen ja ajantasainen ARTTU2-ohjelma

Saavatko Kuntaliiton koordinoiman ARTTU2-tutkimusohjelman tulokset arvoisensa aseman kuntien päätöksenteossa ja tiedolla johtamisessa?

Ajankohtaisuus ja tulosten ajantasaisuus ovat ARTTU2:ssa ansiokasta. Tutkimusohjelma on tuottanut ja tuottaa koko ajan melkoisen määrän tutkimus- ja arviointituloksia – tähän mennessä on ilmestynyt jo pari tusinaa tiiviitä [Uutta ARTTU2-ohjelmasta](#) -julkaisuja. Vastikään ilmestyi myös ACTA-sarjassa ajankohtainen kuntien muutos- ja uudistumisprosesseihin liittyvä arviointitutkimus ”[Kelluvat kunnat](#)”, josta voi saada vertaistukea kuntien suunnan etsimiseen ja toteuttamiseen.

Haaste on nyt kunnilla

Haaste on nyt kunnilla: miten tulokset saadaan mahdollisimman hyvin esille ja johtopäätökset hyödynnettyä? Päättäjät usein tuskailevat sen valtavan tiedontulvan, kokous- ja tausta-aineistojen määrän kanssa. Vielä pitäisi ehtiä perehtymään tutkimustuloksiinkin.

Kuntien toimintaympäristön muutokset ja monimutkaistuminen edellyttävät sekä poliittisen että ammatillisen johtamisen vahvistamista sekä myös tiedollisten valmiuksien kasvattamista, kuten kuntalain perusteluissakin todetaan. Tieto on entistä strategisempaa ”raaka-ainetta”. Kilpailukyvyystä ja elinvoimasta huolehtiminen, palvelurakenteiden ja toimintatapojen uudistaminen, tuloksellisuuden lisääminen ja talouden hallinta edellyttävät päättäjiltä ja johdolta oikeaa ja oikea-aikaista tietoa. Mutta tukevatko suunnittelujärjestelmät ja raportointikäytänteet tiedon virtaa, olennaisen tiedon löytymistä ja vaikuttavuutta? Millä keinoin toimintaympäristötieto, seuranta-, arviointi -, tutkimustieto jne. saadaan vaikuttamaan päätöksentekoon ja johtamiseen? Kuntien erilaiset hyvät käytänteet olisi tarpeen jakaa.

Tutkimustietoa tarjolla uusille valtuustoille - tietoaineistot ja tulokset osaksi olemassa olevia valmistelu- ja päätöksentekoprosesseja

Uudet valtuustot aloittavat työnsä ja käynnissä olevat perehdyttämistilaisuudet luovat mahdollisuuksia viestittää myös tiedolla johtamisesta, sisällöistä ja rakenteistakin. Oulussa viemme ARTTU2-tuotokset, muun muassa kuntapäättäjätutkimuksen tuloksia tiedoksi sekä tarjoamme tietoiskun koko ohjelmasta; teemat, keskeiset tulokset, mistä löytyvät jne. Kokoamme kaikki ARTTU2-julkaisut ja tiedotteet intrassa olevaan Tietoportaaliiin, jossa ARTTU2:lla on oma paikkansa. Osasta viestitämme myös Oulun kaupungin nettisivuilla ja osasta akuutisti suoraan muun muassa johtoryhmän jäsenille. Osan päättäjistä ja viranhaltijoista tavoittaa ketterimmin Twitterillä, osa ei vain vielä ole ehtinyt perustaa tiliään ja osa kait ei halua perustaakaan. Facebookissa sen sijaan ovat useammat päättäjistäkin, elleivät lähes kaikki. Näillä välinein saadaan ainakin periaatteessa nopeasti viestiä eteenpäin. Viestintä on myös vuorovaikutusta ja vaikuttajaviestintää. Niinpä sillä on erityisesti merkitystä, mitä kunnan johto twiittaa ja viestittää edelleen.

Haasteena kuitenkin on, miten jalostamme kuntakohtaisista tuloksista oman näköiset tiivistykset. Pelkkien tulosten lisäksi tarvitaan myös analyysia ja johtopäätöksiä. Mitä tämä meille merkitsee ja mihin suuntaan olisi edettävä? Vaikuttavinta on sisällyttää erilaiset tietoaineistot ja tulokset osaksi olemassa olevia valmistelu- ja päätöksentekoprosesseja. Oulussa esimerkiksi hyvinvointikertomuksen koonti, päivitys ja analyysit ovat osa jatkuvaa, myös poikkihallinnollisesti toiminnan ja talouden suunnittelua, strategiatyötä ja kehittämistä.

ARTTU2-ohjelma reaaliaikaisena ja ennakoivana muutosten tunnistajana

Mutta saako ARTTU2-ohjelma arvoisensa pelipaikan vuorovaikutuskentillä ja johtamisessa? Ansaitsisi ainakin reaaliaikaisena ja ennakoivanakin muutosten tunnistajana. ARTTU2-raporttien teemat liittyvät muutokseen ja ajantasaisseurantaan sote- ja maakuntavalmistelusta, kuntien johtamisesta, henkilöstöjohtamisesta ja hyvinvointijohtamisesta, kuntien yhdyskuntarakenteesta ja palvelurakenteista, kuten muun muassa kouluverkoista. Raporteissa on tietoa myös taloudesta, työpaikoista ja työssäkäynnistä ARTTU2-tutkimuskunnissa ja kuntavaaleista, kuntapäätäjien ajankäytöstä ja päätäjäkokemuksista sekä kuntalaisten osallistumisesta ja vaikuttamisesta. Tutkimusohjelma tarjoaa monipuolista tietoa tärkeistä, kunnan keskeisistä toimintaan vaikuttavista teemoista ja lisää tutkimustietoa on tulossa muun muassa kuluneen kevään kuntalais- ja päätäjäkyselyistä.

Kokemukset Oulun monikuntaliitoksen valmistelun (2013) reaaliaikaisesta arvioinnista olivat hyödyllisiä. Miten valmistaudumme nyt muutoksiin? Oulussa on käynnistetty strategiatyön valmistelu ja kaupunkiorganisaation muutosohjelma, joilla varaudutaan sote- ja maakuntauudistuksen käynnistykseen. Oulu on mukana myös alueellisessa sote- ja maakuntavalmistelussa ja kaupunki valmistautuu myös omassa organisaatiossa muutoksiin.

*Maria Ala-Siuru
kehittämispäällikkö
Oulun kaupunki*